

— Wszak święty Rafał ukaże się niebawem?

— Jest już przy mnie — odparła i w tej chwili wyzionęła ducha.

Procedura zachowywana przez Kościół w sprawie przyjmowania w poczet świętych tj. vindicatio, czyli uznanie męczennika, jest dziś taka sama niemal, jak za czasów św. Augustyna. Biskup danej diecezji zarządza pierwszy proces i przysyła jego akty do Rzymu. Te akty są badane przez kardynałów, prałatów i konsultantów św. Kongregacji obrządków, papież rozstrzyga w ostatniej instancji. Pod koniec wieku X uznano za właściwe pozostawić wyłącznie papieżowi prawo kanonizacji.

Pierwszy taki akt uroczysty został wydany w roku 993, gdy papież Jan XV kanonizował Uldaryka, biskupa augsburskiego, zmarłego w r. 973. Drugim kanonizowanym był Szymon z Trewiru; w poczet świętych wprowadził go Benedykt VIII w r. 1402.

Sykstus V utworzył św. kongregację obrządków i jej powierzył sprawy beatyfikacji oraz kanonizacji.

Procedura jest bardzo ściśła.

Przedewszystkiem „sługa Boży” powinien zażywać sławy świątobliwości. Ktokolwiek posiada jego pisma, ma obowiązek je przestać biskupowi pod groźbą kary kościelnej. Później mu się je zwraca. Św. kongregacja rozpatruje te pisma i dowody i sprawdza czy nie w nich nie podaje w wątpliwość cnót sługi Bożego. Adwokat wraz z postulatorem przedstawiają kongregacji wyciąg z tych dokumentów. Kongregacja raz jeszcze zastanawia się nad niemi. Postulator oponent, adwokat zarzuca odpięta. Część przygotowawcza procesu na tem się kończy. Nad beatyfikacją obraduje zgromadzenie ogólne św. kongregacji obrządków. Papież rozstrzyga ostatecznie i na ostatnim zebraniu obwieszcza dekret. Od tej chwili sługa Boży nazywany jest czcigodnym, lecz nie ma prawa do czci publicznej. Kongregacja przeprowadza śledztwo, aby się przekonać, czy nie oddawano mu czci jeszcze niedozwolonej: w takim razie sprawa upada, albowiem papieżowi jedynie służy prawo pozwolenia na ten kult. Następuje dalej proces *de fama sanctitatis*, który ma stwierdzić, o ile czcigodny zażywał opinii świątobliwości wśród ludzi współczesnych i czy odznaczał się cnotami niezwykłymi.

Po ukończeniu tego procesu, rozpoczyna się ogólny, dla zbadania cnót i cudów. Odbijają się trzy kongregacje, roztrząsane są na nich wszystkie argumenty *za i przeciw*. Pierwsza kongregacja, czyli zgromadzenie, nazywa się przed-przygotowawczem, drugie — przygotowawczem, trzecie — ogólnem. W pierwszym biorą udział konsultanci i audytorowie Roty, w drugim — kardynałowie kongregacji; w trzecim — wszyscy razem w obecności papieża, który orzeka ostatecznie. Po zbadaniu, czy wszystkie formalności zostały dopełnione i czy nie stoi na przeszkodzie beatyfikacji, wyznaczany bywa dzień uroczystego jej obchodu.

W wielkiej bazylice watykańskiej dzień przeznaczony na beatyfikację lub kanonizację świętego, jest dniem wyłącznie na cześć jego przeznaczonym. W tym celu główna nawą, oczyszczając od konfesyj aż do wielkiego ołtarza przyozdabia się wspaniałymi makatami. Tysiące najpiękniejszych pajaków i świeczników rozlewa morze światła. Cóż dopiero powiedzieć o oświetleniu samego najglówniejszego ołtarza.

Na samą ceremonię składa się: Msza św. uroczysta celebracyjna i odczytanie dekretu beatyfikacji. Punktem kulminacyjnym jest przybycie Ojca św. do Bazyliki watykańskiej dla oddania holdu i czci nowej błogosławionej. Od godz. 3 do 5 zebrani pielgrzymi na galeryach, szczególnie Bawarzy, śpiewali pieśni nabożne. O godz. 5 z pałacu watykańskiego wyruszył Ojciec św. Leon XIII, na tak zw. sede gestatoria, poprzedzony licznym duchowieństwem i kilku kardynałami. W chwili ukazania się Ojca św. nastąpiła najpierw uroczysta cisza, a następnie rozległy się głośnie okrzyki, witające namiestnika Chrystusa Pana na ziemi. W powolnym pochodzie Ojciec św. kilkakrotnie stawał w pielgrzymach, aby błogosławić witających go pielgrzymów.

Po przybyciu do wielkiego ołtarza papież ukląkł przed Najświętszym Sakramentem, wystawionym na ołtarzu, następnie okadził go i asystował przy benedykcji wiernych przez kardynała do tego przeznaczonego. Po odpiewianiu antyfony i modlitwy ku czci nowej błogosławionej ułożonej, w tymże samym porządku środkiem bazyliki watykańskiej powrócił do swoich pokojów.

Z LONDYNU.

(Zjazd „British Association”. — Sir W. Turner o postępach biologii i postępy w innych dziedzinach wiedzy. — Śmierć prof. Sidgwicka i jego udział w uniwersyteckiej oświecie kobiet.)

We wrześniu.

„Brytańskie stowarzyszenie przyjaciół postępu nauk”, mające wszelkie prawo do tytułu pierwowzoru wszystkich kontynentalnych, odbyło swój wiec doroczny w Bradfordzie. Ponure zawyżają, nieciekawe przemysłowe miasto, przybrało się okazałe i uorganizowało, jak powiedziano słusznie, dziesięciogodniowy piknik, przepłataną kiedy niekiedy dysertacjami naukowymi.

Przed 69 laty „Brytańskie stowarzyszenie” rozpoczynało swój koczujący żywot i zaprzeczć nie można, że właśnie to przenoszenie ogniska naukowego co rok do innego miasta przyczyniło się wielce do rozbudzenia drzemiących po prowincjach sił umysłowych.

Jak trafnie powiedział tegoroczny prezes, sir Wiliam Turner, orędzia przewodniczących każdej sekcji podają poprostu inwentarz dorobku naukowego.

Jego własna mowa posłużyła za doskonałą ilustrację tej prawdy. Jako biolog szerokiej i uzasadnionej sławy, sir Wiliam Turner przedstawił obraz całkowity zagadnień, które są obecnie na porządku dziennym u biologów. Biologia jednocy w sobie wszystko, co anatomia, zoologia, botanika, fizjologia i embriologia, każde w swym zakresie, uzasadniła jako prawdę, jest przeto syntezą życia organicznego.

Rozprawy toczyły się o tysiącach kwestjach ciekawych.

Dowiedzieliśmy się, że udało się odkryć komara, którego ukąszenie zszepci malaryę, że zatem znaleziony jest sposób leczenia tej epidemii.

Podczas gdy profanom telegraf bezdrutowy Marconiego wydawał się ostatnim cudem, dowiódł sir Wiliam Preece, że ten wynalazek mimo czterolletnich prób nie daje praktycznych rezultatów, lecz że bezdrutowy telefon podmorski odpowiada najśmielszym oczekiwaniom. Na wysepkach, odległych o 8 mil od stałego lądu, przenosi ten przyrząd jasne i wyraźne dźwięki i rozmowa pomiędzy okrętami przez telefony systemu p. Gavey wydaje się rzeczą zupełnie możliwą. Komunikacje takie zostały już utworzone pomiędzy kilkudziesięciu okrętami marynarki królewskiej i przewidywać już można nowe, ważne ulepszenia i zastosowania.

Co rok z góry naznaczany bywa prezes na zjazd stowarzyszenia brytańskiego i na rok przyszły miał nim być Henryk Sidgwick, profesor filozofii moralnej na Uniwersytecie w Cambridge. Niestety, zabrała go śmierć.

Nikt zajmujący się w Anglii polityką, ekonomią polityczną i etyką nie mógł klasyfikować jego dzieł w tych trzech dziedzinach pominiąć. Stojąc za kulismą, był on dyrygującym mistrzem w intelektualnym świecie angielskim. Wiadomem było w naukowych kołach n. p. że filozoficzne dzieła p. Artura Balfoura, pierwszego lorda skarbu i przyszłego pierwszego ministra, jak „Fundations of Belief” były owocem rozmów i wymiany myśli z jego przyjacielem i szwagrem profesorem Sidgwickiem. Żona tego ostatniego, urodzona Eleonora Balfour, siostrzenica lorda Salisburyego, a siostra p. Artura Balfoura, była spójnią, która te dwie wybitne osobistości zbliżyła.

Nie można powiedzieć, ażeby wpływowi swej żony zawdzięczał profesor Sidgwick jedną z pierwszorzędných części swej działalności, a mianowicie troskę o wyższe wykształcenie kobiet, gdyż fundacja Newnham College poprzedziła o lat kilka ich małżeństwo, nie można jednak także zaprzeczyć, że ich wspólna praca uczyniła to zadanie o wiele łatwiejszem.

Z wielką energią pomagał on naprzód pani Bodichon i Enn, Davies do założenia na uniwersytecie w Cambridge oddzielnego kolegium dla kobiet.

Epoka otwarcia pierwszego kolegium uniwersyteckiego dla kobiet, Kolegium Girtton, datuje się w wojowniczym okresie ich emancypacji. Starano się wówczas wpoić przekonanie, że ogół, że kobieta posiada takie same zdolności umysłowe, jak mężczyzna i że może współzawodniczyć z nim w każdym dziale wiedzy. Zawezwano do wykładów najznakomitszych specjalistów, poddawano słuchaczki takim samym kursom, egzaminom i przypuszczano je do tych samych stopni, co młodzież męską. Jeżeliby się powołanie kolegium Girtton sądzić miało jedynie z odnalezienia i zaszczepienia, jakie otrzymały kobiety w wyższej matematyce i innych przedmiotach, które nie zdawały się dla nich przystępnymi, to powodzenie mogłoby odpowiadać oczekiwaniom.

Prof Sidgwick, pomimo czynnego współudziału, jaki dawał temu kolegium, nie przestawał być zdania, że wykłady uniwersyteckie nie muszą być identyczne, te same dla mężczyzn co dla kobiet, lecz przeciwnie, że z natury rzeczy powinny się różnić. Powodowany tą myślą wyjeżdżał on naprzód do władz uniwersyteckich utworzenie odrębnego komitetu egzaminacyjnego dla kobiet, a następnie serię oddzielnych wykładów. Po wielkim powodzeniu, jakim cieszyła się ta nowa instytucja, było naturalnem utworzenie drugiego kolegium dla kobiet. I tak powstał Newnham Hall.

Różnice pierwotne pomiędzy dawniejszym a nowem kolegium kobietem stawały się z biegiem lat coraz mniej wydatne i prof. Sidgwick

musiał płynąć razem z prądem społecznym. Ale nie było ofiar, którychby nie ponosił, a niebawem i jego młoda żona, ażeby utrzymać kierownictwo tego kolegium.

Obok niej, aż do r. 1896 stała jako niestrudzona pomocniczka panna Helena Gladstone, córka wielkiego męża stanu. Członkowie rodzin dwóch pierwszych ministrów Gladstone'a i lorda Salisburyego czuwały nad rozwojem uniwersyteckiej oświaty dla kobiet.

Minister podróżujący.

Jedną z bardziej zajmujących postaci politycznych we Francji jest p. Lockroy, zrazu minister robót publicznych, potem minister handlu, wreszcie minister marynarki w trzech gabinetach Bourgois, Dupuy'a i Brissona.

P. Lockroy nie myślał za młodu, że będzie z czasem kierownikiem sił zbrojnych Francji na morzu. Po skończeniu bowiem nauk licealnych marzył ciągle o pisaniu fars w stylu Labiche'a. Płodził więc sztuki, niezmordowanie zarzucał rękopisami dyrekcyje teatrów paryskich i doczekał się w samej rzeczy, że kilka utworów jego muzy wystawiono na scenach teatrzyków bulwarowych.

Jeden z dyrektorów owych scen — a musiał to być znawca ludzi i życia — pewnego dnia spotkał opiekuna młodego Lockroy'a i zagadnął go temi słowy:

— Dlaczego pupil pański marnuje czas, pracę i energię na pisanie sztuk? Czyby nie lepiej było zdolności, jakie posiada, a posiada dużo i duże, użyć w innym kierunku?

Opięknę powtórzył te słowa pupilowi, który wyraził się wstępowania w ślady Labiche'a i został dziennikarzem w zakresie spraw politycznych i ekonomicznych. Jego największym na tem polu tryumfem było ożenienie się z wnuczką Wiktora Hugo, przez co zyskał wstęp do wszystkich kół towarzyszy paryskiego i został dyrektorem dziennika radykalnego „Rappel” później postem i ministrem.

Ministerem marynarki był trzy razy. Trzeba przyznać, iż obecnie już zna się na tym przedmiocie, a czasu wolnego w ministerstwie marynarki — używa do rozszerzenia swych wiadomości drogą metody porównawczej.

I tak zwiędził już dawniej porty wojenne, arsenały i warsztaty okrętowe angielskie. Bieżącego lata studiował porty i urządzenia marynarki niemieckiej w Kiel, Wilhelmshaven i Gdańsku, warsztaty Schichau w Elblągu, obecnie zaś zwiędził porty w Tryescie, Fiume i Poli.

W poprzedzie zatrzymał się w Wiedniu, gdzie przyjąwszy jednego z dziennikarzy, potwierdził w rozmowie to, co spisał poprzednio w szeregu artykułów o flocie niemieckiej na szpaltach czasopism francuskich.

Dla floty niemieckiej, dla porządku, organizacji, energii, jaka panuje w marynarce reszmy ma Lockroy słowa najwyższego uznania. Był obecnym przy wsadzeniu na okręt wyprawy niemieckiej do Chin. Niemcy pozabierali z sobą nietylko całe pociągi, lecz i całe fabryki.

Obecnie pierwszą jest flota angielska, drugą francuska, trzecią niemiecka. Jeżeli przecież Francja nie będzie się pilnowała, jeżeli nie pomoż jej marynarki, jeżeli nie będzie jej udoskonalała — Niemcy wezmą górę i zajmą drugie miejsce.

Francja na szczęście jest tak bogatą, że może się pilnować.

Nie bez pewnego komizmu było oświadczenie Lockroya, że gabinet Waldeck-Rousseau stoi silnie, lecz kto wie, kto wie...

Oczywiście, Lockroy w skrytości ducha życzy Waldeckowi, aby upadł jak najprędzej, gdyż inaczej, on, Lockroy nie zostanie ministrem marynarki po raz czwarty.

KRONIKA.

Lwów, dnia 20 Października

Mianowania. Z Wiednia 20 bm. telegrafują nam: Urzędowa *Wiener Ztg.* ogłasza: Minister skarbu zamianował w etacie zarządów salinarnych Galicji i Bukowiny: starszego zarządcę salinarnego Jana Hickla, starszego zarządcę salin Wacława Przetockiego i starszego zarządcę górnego Antoniego Muellera radcami górnymi, starszego zarządcę górnego i hutniczego Leona Cehaka starszym zarządcą salinarnym, zarządcę górnego i hutniczego Zbigniewa Stofowickiego, zarządcę górnego Zbigniewa Złofowickiego, zarządcę górnego i hutniczego Zygmunta Heydę starszymi zarządcami górnymi i hutniczymi.

C. k. Ministerstwo handlu zamianowało kontrolora pocztowego Jana Nieczuję-Urbańskiego ze Stanisławowa zarządcą pocztowym w Skale.

Oznaczenie. Cesarz nadał pierwszemu prokuratorowi państwa w Wiedniu dr. Bogumilowi Kleeborn Girderowi order Żelaznej Korony trzeciej klasy z uwolnieniem od taksy.

Przeniesienia. Lwowska dyrekcyja poczt i telegrafów przeniosła oficyalów pocztowych: Aleksandra Orliowskiego z Podkamenia do Krakowa, a Romana Bielańskiego ze Lwowa do Podkamenia, porucząc temu ostatniemu kierownictwo urzędu pocztowego i telegraficznego w Podkameniu koło Brodów.

Kwestya pocytałności. W sądzie lwowskim toczył się w sobotę proces Michała Makuły, robotnika z kamieniołomu krzyweckich pod Lwowem. Makuła nałogowy pijak, upiwszy się raz, przepisał 10 godzin na worku na świeżem powietrzu. Rano zbudził go kolega Postrada w ten sposób, że worek razem z Makułą wyrzucił do rowu. Tam się Makuła ocknął, po chwili wstał, poszedł do najbliższej chaty, wziął stam-

tał dzagan, wrócił do Postrady i dżagiem mu czaszkę rozpuł tak, że Postrada od tego w szpitalu umarł. Świadczenie tego zabójstwa zeznał, że Makuła czynił na nich wrażenie człowieka zupełnie trzeźwego w chwili zabójstwa, natomiast lekarze znawcy przyznali wprawdzie, że obwiniony mógł się przez 10 godzin wytrzeźwić i że prawdopodobnie nie działał już pod wpływem alkoholu, ale być może, iż znajdował się w innego rodzaju stanie niepoczytalnym, a mianowicie w stanie powolnego rozbudzenia się, w którym, jak wiele przykładów poucza, ludzie popełniali nieraz czyny odruchowe, nie licujące wcale z ich stanem inteligencji i uczciwości. I tak pewien uczony, który lubił spać do późna, kazał się swojemu przyjacielowi odcień bardzo wcześnie budzić i kiedy mu tak raz najsmaczniejszy sen przetrwało, chwycił lampę stojącą na stoliku koło łóżka i rzucił ją w głowę swemu przyjacielowi. To samo zdarzyło się i obwinionemu, który zresztą z Postradą żył w zupełnej zgodzie. Przerwano mu spoczynek żartem bardzo niemilym, a wskutek tego wpadł on w chwilowy afekt bez świadomości następstwa swego czynu.

Prokurator zwrócił uwagę lekarzy na to, że przykład owego uczonego o tyle jest różny od wypadku w Krzyweckich, że ów uczony działał odruchowo, natychmiast, i cisnął na przyjaciela przedmiot, który miał pod ręką, podczas gdy Makuła po narzędzie swoje szedł dopiero do pobliskiej kuchni, a przez tych parę minut mógł całkiem ocknąć się.

Na to odrzekli lekarze, że czas potrzebny człowiekowi do zupełnego ocknięcia się zależy tylko od jego indywidualnej organizacji, a prawdopodobnie u Makuły, jako nałogowego pijaka, musiał on trwać dłużej. Na czyn spełniony przez niego, wystarczyło tylko ocknięcie się pewnej części zmysłów, do tylu mianowicie, że mógł się zorientować w otoczeniu i dać miejsce efektowi, nie myśląc o możliwości niebezpiecznych skutków czynu.

Ciekawem szczegółem jest także to, że jak zeznał świadek, Postrada po otrzymaniu rany, parę godzin chodził i był zupełnie przytomny, tak jakby mu się nie nic stało. Lekarze objaśnili, iż były przykłady, że ludzie z takimi ranami młócili zboże, a w kilkanaście dni potem dopiero nagie umierali.

Ślub p. Stanisława Żeleńskiego. syna Władysława i Wandy z Grabowskich, z panną Izą Madeyską, córką p. Marcellego i Walery z Jankowskich, odbędzie się dnia 27 t. m. w kościele parafialnym im św. Maryi Magdaleny o godzinie 7 wieczorem.

Żeleński. „Janek” którym publiczność lwowska zachwyciła się po raz 7-y na przedstawieniu czwartkowym, będzie danym prawdopodobnie w nowej, interesującej obsadzie z końcem przyszłego tygodnia. Żeleński który przyjeżdża w tymczasie na ślub syna będzie obecnym na przedstawieniu. Publiczność lwowska która umie cenić swoich zasłużonych, a do tych bezprzecznie należy Żeleński, skorzysta niechybnie ze sposobności i okaże autorowi uznanie za dzieło tak wspaniałe. Szczegóły tego przedstawienia ogłoszone będą później.

Z krakowskiej akademii umiejętności. Uroczyste otwarcie akademii zapowiedziane na poniedziałek dnia 22 bm. odroczono z powodu niedyspozycji namiestnika — jak twierdzi *Czas* — hr. Pinińskiego do dnia 30 lub 31 bm.

O ustąpieniu dyrektora akademii p. Juliana Fałata podały wiadomości niektóre dzienniki. Ze strony zupełnie wiarogodnej zapewniają nas — powiada *Czas* — że wiadomość ta pozbawiona jest wszelkiej podstawy i że p. Fałat nie wnosił żadnego podania o uwolnienie go od obowiązków dyrektora akademii i że nie otrzymał żadnego dłuższego urlopu, ani też o urlop taki się nie starał. *Gazeta Narodowa* zanotowała również tę pogłoskę o urlopie Fałata, telegrafowaną sobie z Krakowa.

Nowy proces Daszyńskiego. Z Krakowa telegrafowano nam 20 bm: Przed powiatowym sądem karnym toczyła się dziś nowa rozprawa przeciw b. posłowi Daszyńskiemu. Prokuratora oskarżyła go, że dnia 28 maja br., kiedy do redakcyi *Naprzodu* przybyli koncyści policyi Guckler i agent polic. Włodarczyk celem skonfiskowania *Latarni*, posła Daszyńskiego nie tylko udaremnił konfiskatę lecz obu funkcjonaryuszów obrzucił obelgami. Daszyński bronił się twierdząc, że rzecz nie miała się tak, jak ją strona przeciwna przedstawiała. Przesłuchano Gucklera i Włodarczyka oraz szeregu innych świadków. Wyrok zapadnie popołudniu.

Uroczystości założonym i poświęconym będzie kamień węgielny pod bursę gimnazjalną im. „Adama Mickiewicza” w Bochni 22 bm. po rannej mszy św. w kościele parafialnym.

Czerniowiecki uniwersytet obchodzić będzie d. 2 grudnia 25-letni jubileusz swego istnienia. Minister dr. Hartel zapowiedział swój przyjazd na te uroczystości.

Strajk robotników magazynowych i szyberów kół Południowej — jak nam telegrafują 20 bm. z Tryestu — trwa dalej. Strajkuje ogółem 510 robotników. Towarzystwo kolei południowej, które przyrzekło robotnikom przyznać z dniem 1 listopada rozmaite koncesye, oświadcza, że na zniesienie robót akordowych zgodzić się nie może.

Krwawy rozruch robotniczy. Z Budapesztu 30 bm. telegrafują nam: Dziennik *Magyarország* donosi: Przy zataргу pomiędzy żandarmami a robotnikami z kopalni Ferdynanda koło Verocze, zostało 8 robotników zabitych a 20 raniowanych; z tych ostatnich czterej dogorywają. Pobił tego inżyniera Hawliczka przetransportowano do Verocze. Wdrożono energiczne śledztwo; przedewszystkiem uwięziono tych robotników, którzy podjudzali do napadu na Hawliczka.

Zaburzenia na zebraniu kontrolnem. Z Praги 20 bm. telegrafują nam: Podczas odbywającego się przedwczoraj zgromadzenia kontrolnego w miejscowości Horic, pewien rezerwowy zastępcy asystenta lekarskiego ostentacyjnie nie chciał zameldować się w sposób przepisany. Aresztowano go i ostawiono do sądu powiatowego. Podczas eskortowania go zebrali się tłum ludzi, który krzykiem, gwizdaniem i dobitnymi okrzykami wyrażał swoje niezadowolenie. Oficera kierującego zgromadzeniem i sekretarza powiatowego powitano przerożnami wyzwiskami. Aby uniknąć powtórzenia się podobnych zajść wystano do Horic kompanię piechoty.

Wczoraj zgromadzenie dla kontroli odbyło się bez wypadku, wobec tego asystę wojska cofnięto. Wiele uczestników zajęć przedwczorajszych aresztowano.

Katastrofa kolejowa. Z Paryża 20 bm. telegrafują nam: Wczoraj przed południem na dworcu „Concorde” zderzyły się 2 pociągi kolei miejskiej. Kilkanaście osób jest lekko rannych, trzy zaś odniosły ciężkie rany.

Salson, ów zbrodniarz, który z bronią w ręku na szachy w Paryżu na wystawie — jak nam telegrafują — stanie przed sądem przysięgłych za ten czyn prawdopodobnie z końcem listopada.

Strajk amerykański. Z Nowego Jorku 20 bm. telegrafują nam: W kopalniach węgla czynią przygotowania do rozpoczęcia na nowo pracy, co nastąpi, skoro przywódcą strajkujących Mitchell wyda ostatecznie robotnikom hasło, aby wrócili do kopalni. Mitchell oświadcza jednak, że wyda to hasło dopiero wtedy, gdy wszyscy właściciele kopalni uwzględnią żądania związku robotników górniczych. Podobno kilku właścicieli dotychczas jeszcze waha się to uczynić.

Odszkodowanie od tramwaju. Z Wiednia 19 bm. telegrafują nam: Sąd handlowy przyznał niejakiej p. Kornowej, która 8 maja 1898 odniosła ciężkie rany z powodu wykoślenia się elektrycznego tramwaju w Czerwiowcach — oprócz zwrotu kosztów leczenia, 20.000 koron tytułem odszkodowania, oraz kosztu procesu w sumie 2375 k. Odrzucił natomiast jej żądanie o przyznanie renty rocznej, ponieważ Kornowa nie miała żadnego stałego zawodu i podług orzeczenia lekarzy może zajmować się sprawami domowymi.

Z Warszawy telegrafowano nam 20 bm. P. Tołwiński zamianowany został nadzwyczajnym profesorem politechniki warszawskiej.

Okręt wysadzony w powietrze. Z Wiednia telegrafowano nam 20 bm: Dzienniki donoszą z Budapesztu: Koło Mitrowicy wysadzony został w powietrze zapomocą dynamitu okręt wraz z ładunkiem około 1800 cetrarów metr. zboża. Sternik i dwaj marynarze zginęli. Okręt zupełnie zniszczony, szkody są znaczne. Przypuszczają, że sprawcami czynu jest kilku robotników, którzy zdaje się ze zemsty z powodu dyferencji pomiędzy przyrządną im przez szefa placu, a tą jaką żądali, zamach wykonali. Aresztowano ich.

Król włoski w Petersburgu. Książę Ludwik Napoleon Bonaparte, słuszny, jak wiadomo, w stopniu generała w armii rosyjskiej, doręczając królowi włoskiemu, którego jest kuzynem, list własnoręczny cesarza Mikołaja. Zapewniając, że w liście tym Mikołaj wyraża nadzieję ujrzenia wkrótce Wiktora Emanuela w Petersburgu. Administrator pałaców królewskich włoskich Lambarini, powróciwszy w tych dniach z Neapolu, podaje za pewne, że para królewska z początkiem przyszłego roku zwieździ różne prowincje kraju i złoży kilka wizyt dworom zagranicznym.

Senzacyjna wiadomość. Londyjskie dzienniki *Daily Mail* i *Times* donoszą o sensacyjnym odkryciu spisku na życie cara. Działo się to przed czterema tygodniami w tym czasie, kiedy car udawał się do Spawy na Krym. Odkryto mianowicie, że tunel kolei żelaznej koło Sebastopola został podminowany w celu wysadzenia pociągu carskiego w powietrze. Spisek ten został odkryty i miny w czas usunięto. W Moskwie i w południowej Rosji przedsięwzięto bardzo liczne aresztowania.

Konkurs bardów walijskich. Stowarzyszenie bardów walijskich w Anglii, mające za cel przechowanie starodawnych tradycyji celtyckich i upamiętnienie poezyi w narzeczu ludowem, ogłasza co rok konkurs na opracowanie poetyczne kilku podanych tematów. Rozstrzygnięcie tegorocznego konkursu odbyło się w Liverpoolu i trwało przez trzy dni. Zebrania konkursowe, odbywające się publicznie i stanowiące odtwarzanie uroczystości droidów, odznaczają się charakterystyczną malowniczością. Członkowie zgromadzenia, z zarządem na czele, występują w długich, białych szatach kapłanów: czczo arcydruida uwieńczone liśmiedebowem. Mistrz ceremonii dźwiga na głowie koronę złotą. Po przeczytaniu utworu nagrodzonego (nagroda wynosi 25 funtów i wieniec złoty) autora wprowadzają na estradę aby go uwieńczyć. Nad głową kłęzącego laureata wysuwają do połowy z pochwy olbrzymi miecz Garsedd'a, podczas gdy arcydruid stawia trzykrotnie publiczności pytanie: „A oes heddwch?” (czy zgodą istnieje?) Tłum odpowiada też trzykrotnie „heddwch!” (zgoda!), poczem miecz ponownie wstawia się do pochwy a poeta otrzymuje z ręki bardów nagrodę.

Czasami, jak to się zdarzyło w trzecim dniu konkursu, nagrodę zamiast wienca, stanowi wspaniały fotel z artystycznie rzeźbionego drzewa dębowego. W takim razie, po wspaniałej ceremonii z mieczem arcydruida sadza poetę na fotelu, ogłaszając go zwycięzcą. Na upamiętnienie tegorocznych konkursów pewien właściciel okrętów z Liverpoolu, ubolewając nad brakiem wykształcenia technicznego wśród młodzieży walijskiej, niejaką A. L. Jones, stafołarował sumę 5.000 funtów sterlingów (w pięciu ratach rocznych po 1.000 funtów) jako zapoczątkowanie składowi mającego się zebrać tą drogą kapitału 50.000 f. st. na założenie odpowiedniej szkoły.

Samobójstwo w aździe. Na poczcie w Pawłowsku pod Petersburgiem był niższym urzędnikiem niejaki Matwiejew. Pobierał on pensyi 15 rb. miesięcznie, a oprócz tego dano mu na mieszkanie komórkę, znajdującą się obok mieszkania któregoś z wyższych urzędników tegoż biura pocztowego. Otóż u tego Matwiejewa często bywało... zbyt wesole towarzystwo. Nie mogło to się podobać jego sąsiadom, mającym dorosłą córkę i których mieszkanie od pokoju Matwiejewa oddzielała tylko cienka ściana. Niejednokrotnie też uskarżali się na to naczelnikowi poczty Obergowi.

Pewnego razu przejechała do Pawłowska siostra Matwiejewa i często odwiedzała swego brata. Raz nawet zatrzymawszy się dość długo, musiała u niego nocować. Nazajutrz rano sąsiad idzie ze skargą na Matwiejewa, że znów u niego było nieprzystojne towarzystwo. Naczelnik kaze wołać do siebie Matwiejewa i gdy Matwiejew wszedł, odrazu zaczął w najordynarniejszych wyrazach karcąc jego zachowywanie się. Matwiejew zaczął tłumaczyć, że obecnie nocowała u niego siostra, lecz naczelnik nie zbadałszy dokładnie sprawy, zaczął używać jeszcze dobitniejszych wyrazów i w końcu nazwał obelżywie kobietę, która wówczas u niego była. Tu już urzędnik nie mógł wytrzymać i zwrócił uwagę swego zwierzchnika, że tak ubliżać nie można, na co otrzymał odpowiedź: „Won, lotrze!” Wtedy Matwiejew wyprowadzony już z równowagi poprzędną rozmową, w nadzwyczajnym

Nowości na sezon jesienny poleca Magazyn Schayerów we Lwowie.

uniesieniu uderzył dwa razy w twarz Oberga. Znieważenie czynne swego zwierznika jest przez kodeks karny rosyjski uważane za bardzo ciężkie przestępstwo, dlatego też sprawę tę sądziła izba sądowa z udziałem przedstawicieli stanów.

Jak się należało spodziewać, zapadły wyrok uznał Matwiejewa za winnego i skazał go na pozbawienie wszelkich przywilejów osobistych i stanowych i na osiemnastomiesięczne więzienie. W chwili gdy mu odczytywano ten wyrok, wyjął buteleczkę z arsenikiem i wypił jej zawartość. Pomimo pomocy lekarskiej na miejscu i w szpitalu, do którego go odwieziono, w parę dni potem umarł.

Cyckarski skarb. Rosyjanie zabrawszy w Mandżurji chiński miasto Cyckar, znaleźli tam między innymi łupami wojennymi rzecz nie do pogardzenia, a mianowicie 450 skrzynek pełnych płytek srebrnych. Płytki te reprezentują razem jedenaście i ćwierć miliona koron austriackich.

Rzadki gość bawi w Europie. Donoszą mianowicie z Petersburga, że onegdaj w Liwadi na Krymie przedstawił się carowi starszy t.w. calit chamba dajalany tybeckiego, nazwiskiem Acharamba Agwan Dordziw. Tybet jest krainą może jeszcze mniej znaną niż wnętrza Afryki, a dajalama, rządzący nią, jest prawie że mityczną jakąś postacią dla Europejczyków.

Mała niedogodność.

Pan Fryc: Cóż, fraca pan z Berlina? Jakże panu podobała się nasza stolica?

Pan Wojciech: Miasto wcale ładne, tylko Niemców trochę zawiele.

W kasynie miejskim lwowskim w piątek 26 i w sobotę 27 bm. o godzinie 7 wieczorem będą przedstawienia amatorskie.

Poskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika będzie miało posiedzenie swoje naukowe we wtorek 23 bm. o 6 wieczorem w sali Instytutu chemicznego na uniwersytecie. Dr. Zuber mówić będzie o podróży do Trinidadu i Wenezueli.

Zabawa sportowa ostatnia w bieżącym sezonie, odbędzie się w niedzielę we Lwowie o godzinie 3 popołudniu na torze Klubu cyklistów (plac powstawowy). W program wchodzi sześć wyścigów na białych, dwa wyścigi na piechotę i partya gry w piłkę nożną. Ceny wstępu na tę zabawę zostały znacznie zmniejszone.

Uroczysty wieczór ku uczczeniu pamięci Tadeusza Kościuszki urządził 21 bm. w sali własnej „Sokół” lwowski z bogatym programem produkcyjnym: gimnastycznych, muzycznych i deklamacyjnych.

Repertuar lwowskiego teatru miejskiego:

W niedzielę popołudniu po cenach zniżonych: „Szpazmy modne” komedia w 3 aktach a w 5 odsłonach Wojciecha Bogusławskiego. — **Wieczorem** „Halka” opera narodowa w 4 akt. Stanisława Moniuszki.

W poniedziałek po raz drugi „Nasi najserdeczniejsi” kom. w 4 akt. Wiktorina Sardou.

We wtorek po raz drugi „Faust” opera w 5 aktach Gounoda z pp. Korolewiczówną, Ruszkowską i Guindą, Jeronimem i Szymanem w głównych partach.

We środę po raz pierwszy „Dla szczęścia” dramat w 5 aktach St. Przybyszewskiego.

We czwartek po raz trzeci „Faust” opera w 5 aktach Gounoda z p. Merklową (Małgorzata) i pp. Drzewieckim (Faust), Paszkowskim (Mefistofeles) i Ludwigiem (Walenty).

Lwowska wystawa sztuki wzbogaciła się w tych dniach serją nowości. Przedewszystkiem wystawiono kolekcję prac akwarelowych dyrektora krak. akademii sztuk pięknych Fałata. W kolekcji znajduje się kilka portretów, a między innymi portret znanego mecenasa sztuki Ignacego hr. Miłkowskiego i portret Karola Brzozowskiego. Dalej pominieściano kilka znakomitych prac pp. Witolda Pruszkowskiego, Augustynowicza portret p. L. — Daczyńskiego trzy krajobrazy, Klepińskiego studyum „Port rzecki”, „Cmentarz”, „Staw”, „W kąpieli”, „Kapusta”, „Köhlera”, „Portret W. B.” — Mazura „Pocałunek” statua naturalnej wielkości, Piotrowskiego „Krajobraz”, Podlewskiej „Portret hr. L. Starzeńskiego”, Reyznera „Portret Br. Hagenowej (Alces)”, Rittnerowej „Studia kwiatów”, Ruszczyca „Baldada” krajobraz rodzajowy większych rozmiarów, „Maj”, „Wieża wiosenny”, „Ruiny zamku pod śniegiem”, „Dwa studia jesienne”, Wachtla kolekcja szkiców i studyów oraz „Egzamin”, „W bożnicy”, „Partya szachów”, „Portret własny”, Wysockiego „Judyta”, „Madonna”, „Ave Maria”, „Chrystus”, „Holenderka”, „Zmruki”, „Maki”, „Zmora”, „Zulejka”.

Kalendarz.

W niedzielę 21 października Urszuli P. — Pelahii M.

Wschód słońca 21 października o godz. 6 min. 33, zachód o godz. 4 min. 53.

W poniedziałek 22 października Korduli P. — Jakowa Ap.

Wschód słońca 22 października o godz. 6 min 35, zachód o godz. 4 min. 51.

Colosseum Thorna. Codziennie wielkie przedstawienia. W niedzielę i święta dwa przedstawienia. Co piątku High-Life. Program bardzo zabawny i zajmujący. FreresPoppescu, fenomenalni gimnastycy na potrójnym reku. Lilly Bertolotti, jedyna i niezrównana transformatorka. Man de Wirth, słynny przedstawiciel subretek. The Midsky, ekscentrycy muzyczni zwani „słowikami”. Mr. Callay, atletyczny ekwilibrysta. Siostry Orkney, muzyczne artystki na trapezie. Alfons i Carli, akrobaci miniaturowi, Mr. Ronns komiczny akt itd.

Bilety wcześniej są do nabycia w biurze dzienników Wgo Plohna ul. Karola Ludwika 9.

Sejm węgierski.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Budapeszt 20 października.

Komisja prawnicza sejmiku obradowała wczoraj nad projektem ustawy dotyczącej deklaracji arcyks. Franciszka Ferdynanda z okazji jego zaślubin. Szell oświadczył wbrew wydomom kilku mówców przeciwnych, że inartykulacja deklaracji jest potrzebna i dowodzi, że deklaracja ta zgadza się zupełnie z ustawą z r. 1723. Małżeństwo morganatyczne jest instytucją, przyjętą na całym kontynencie; prawne jej znaczenie polega na tem, że ani żona ani dzieci nie wchodzi do stanu, do którego ojciec należy. Ponieważ artykuł II ustawy z r. 1723 postanawia, że tylko Austria archiducy (arcyksiążęta) mają prawo następstwa tronu, więc potomstwo z morganatycznego małżeństwa arcyks. Franciszka Ferdynanda nie ma prawa do tronu ani w Austrii ani na Węgrzech. Szell prosi o przyjęcie przedłożenia. Dalsza dyskusja odroczone do dzisiaj.

Handel terminowy.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Wiedeń 20 października.

Podczas ankiety o handlu terminowym oświadcza ekspert Müller z Gracu że we wszystkich kołach styryjskich producentów panuje już od długiego czasu niczem niestłumione wrzenie przeciwko grze terminowej. Rzeczoznawca radca dworu Pia definiuje kilka pojęć z dziedziny handlu terminowego i twierdzi, że w definicji prawnej powinno się uwzględnić tylko najbardziej istotne cechy. Następnie wywodzi się dyskusja o znamiennych cechach handlu terminowego na sposób giełdowy, o interesach efektywnych i różnicowych. W dyskusji brali udział eksperci Rauch, Weil, Benesz i Kauders.

Rzeczoznawca Wolfbauer wyjaśniał różnicę między działalnością targu a działalnością giełdy i powiedział, że interes terminowy wynika z rzeczywistych potrzeb wiedeńskich młynarzy. Z chwilą w której handel terminowy, stał się międzyrodowym i ustanowiono arbitraż stał się handlem terminowy, rodzajem rezerwuaru dla sprzedaży i kupna. Produkcyja nie ponosi w tem żadnego ciężaru, że nie zawsze operuje się towaram efektywnym. Przeciwnie, w ten sposób unika się bowiem drożeniu towaru. Handel nie zależy od interesów terminowych. Radca sekcyjny Scheimpflug wyświadczył do eksperta Videky'ego kilka pytań w kwestyi podstawy prawnej wiedeńskiej giełdy towarowej i handlu terminowego na niej.

Videky powołuje się na statut giełdy wiedeńskiej, wedle którego dozwolone są na niej obroty wszystkimi towarami. Jeżeli się zaś dziwnym wydaje że na jednym i tem samym miejscu znajdują się dwa ogniska obrotu towarowego, to należy to odnieść do historycznego rozwoju. Giełda zbożowa i mączna powstała pierwiej niż giełda towarowa. Członek komisji sekretarz ministerjalny Müller oświadcza, że giełda produktów powstała zupełnie zgodnie z literą ustawy.

Videky zauważa, że nieuznanie przez rząd giełdy trutnowskiej, izby chmielnej w Zalcu i izby dla interesów zbożowych w Podwoleczkach, w Brodach i we Lwowie, tłumaczy sobie tem, że rząd instytucje te uznawał prawdopodobnie tylko za targi tygodniowe. Rzeczoznawca Benesz omawia skutki handlu terminowego i dowodzi, że handel ten wywiera depresję na efektywne ceny zboża.

Zmiany, jakie dotychczas zaprowadzono na austriackich giełdach towarowych, dzięki praktyce i sądom rozjemczym a w celu zapobieżenia uprawnionym skargom gospodarzy rolnych, są niedostateczne. Gra na różnicę musi być zniesiona a zarówno rolnicy jak i konsumenci winni otrzymać swoich reprezentantów w naczelnym zarządzie giełdy towarowej.

Następne posiedzenie odbędzie się dzisiaj.

Telegramy i telefonematy.

Wiedeń 20 października.

Dzienniki wieczorne donoszą, że cesarz Franciszek Józef wystosował serdeczną gratulację do hr. Buelowa z okazji zamianowania go kanclerzem Rzeszy niemieckiej.

Berlin 20 października.

Buelow przybył tu z Homburga.

Glasgow 20 października.

Z dwudziestu chorych na dżumę, wypuszczono ze szpitala sześć osób jako wyliczone.

Petersburg 20 października.

W najbliższych dniach przybędzie tu komisja japońska dla przeprowadzenia w Rosyi studyów handlowych i przemysłowych.

Londyn 20 października.

Pod przewodnictwem królowej odbyło się posiedzenie tajnej rady.

Anglia i Transvaal.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Lourenco Marques 20 października.

Tutejsze władze kolejowe otrzymały rozkaz oddania wagonów i lokomotyw kolei transwalskiej do dyspozycji angielskiemu zarządowi wojskowo-kolejowemu.

Lourenco Marques 20 października.

Prezydent Krüger udał się dziś rano na pokład okrętu „Gelderland”.

Mafeking 20 października.

Urzędowo donoszą: Lord Methuen, z pułkownikiem Douglassem, po wieludniowych ustarzkach z wojskami komendantów boerskich Delareya i Lemmera, przybyli do Zeerust.

Londyn 20 października.

Lord Roberts telegrafuje z Pretoryi pod datą wczorajszą: Jednemu oddziałowi Boerów udało się 16 bm. w nocy wtargnąć do Jagersfonteinu. Nad ranem wywiązała się walka, w której mieliśmy 9 zabitych a 2 śmiertelnie rannych. Boerów padło 20 oraz ich komendant. Kelly-Kenny wysłał kolumnę, która dziś powinna była przybyć do Jagersfonteinu.

W Chinach.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Nowy Jork 20 października.

Podług depeszy z Tientsinu, angielski oddział wyprawy do Paotingfu obsadził 15 bm. bez oporu miasto Wangtsziku, które było dobrze obwarowane. Tam tejszy taotaj podał do wiadomości, że w dniu 9 bm. oddział wojsk — prawdopodobnie niemieckich lub francuskich — rozpoznał koło Wesan bokserów i zadał im ciężkie straty.

Tientsin 20 października.

Posel niemiecki Mumm przygotowywał się do wyjazdu do Pekinu.

Hongkong 20 października.

Siła wojenna admirała Ho starła się z powstańcami; w walce padło około 100 powstańców.

Z kantonu donoszą, że powstanie nad rzeką „wschodnią” czyni wielkie postępy.

Jokohama 20 października.

W odpowiedzi na telegram cesarza chińskiego, cesarz japoński depeszą z 10 bm. wezwał go, aby powrócił do Pekinu i dał niezbitą dowody, że rząd chiński ubolewa nad wszystkim, co zaszło. Cesarz chiński powinien wszystko uczynić dla uspokojenia zarówno ludności chińskiej jak i dla zadosyćuczynienia obcym mocarstwom. Jest to najlepsza rada, jaką mu dać może cesarz japoński.

Pekin 20 października.

Bokserzy w okolicy Tungczao rozwijają bardzo ożywioną działalność. Na wielu placach rozlepiono do ludności odezwę, aby wystąpiła zbrojnie przeciw cudzoziemcom. W odezwach tych znajduje się tak- że twierdzenie, że Lihungeczang w tym celu udał się na północ, ażeby zorganizować opór przeciw Europejczykom. Dodają, że ruch zbrojny pod dowództwem Lihungeczanga ma zapewnione zwycięstwo. Twierdzenie to rozpowszechniają bokserzy z umysłu celem wywołania nieufności wśród cudzoziemców i posłów obcych mocarstw. Przed kilku dniami podpalili bokserzy wiele domów w okolicy Tungczao. Kilku wybitnych Chińczyków, znanych z przychylności swej dla cudzoziemców bokserzy ścięli.

Londyn 20 października.

„Biuro Reutersa” donosi z Szangaju: Dzienniki chińskie donoszą, że Kangy nie żyje. Tutejsi chińscy urzędnicy nie otrzymali potwierdzenia tej wieści; zagraniczni zastępcy nie wierzą jej.

„Biuro Reutersa” donosi z Tientsinu 18 bm: Posel rosyjski Giers udał się do Pekinu.

Londyn 20 października.

„Standard” otrzymał telegram z Szangaju następującej treści: Nadeszła tu wiadomość, że dwór cesarski jeszcze nie dotarł do Singana, lecz znajduje się dopiero w odległości 80 mil od tego miasta. Oddział Bokserów, rozprzeczony podczas marszu wojsk sprzymierzonych do Castingfu, uciekł do prowincyi Szantung; pojawienie się ich wywołało wśród ludności tej prowincyi wielkie zaniepokojenie.

Tientsin 20 października.

Wśród wojska niemieckiego grasują rozmaite choroby. Codziennie umiera 2 lub 3 ludzi, przeważnie na choroby żołądkowe. Ponieważ na cmentarzu w Tientsinie nie ma już miejsca, Niemcy wniesli prośbę o miejsce na cmentarzu wojskowym. Przybyli tu japońscy oficerowie inżynierii celem trasowania drogi na nową kolej, na którą koncesyi jeszcze nie udzielono. Z Pekinu donoszą: Lihungeczang zaproponował we wtorek amerykańskiemu

posłowi, aby poczynił starania celem przywrócenia działalności zgungliamenu. Lihungeczang prosił, aby ostatnie rozruchy uważał wyłącznie jako kwestyę bokserów i podał myśl, aby 15.000 chińskiego wojska cesarskiego wspólnie z wojskami sprzymierzonymi przywrócić spokój.

Waszyngton 20 października.

Posel chiński wystosował do rządu prośbę, aby rokowania pokojowe mogły się w Pekinie jutro rozpocząć. Odpowiedź na propozycje chińskie ze strony amerykańskiej dotychczas nie nastąpiła. Słychać jednak, że rząd uważa propozycje chińskie za niedostateczne.

Amerykański posel Conger zawiadomił rząd, że powątpiewa o autentyczności edyktu cesarskiego dotyczącego ukarania przywódców powstania Bokserów i winnych dygnitarzy.

Prezydent Mac Kinley otrzymał od cesarza chińskiego list. W odpowiedzi na ten list wyraził prezydent nadzieję, że rokowania wkrótce się rozpoczną, jeżeli obrażone rządy będą mogły nabrać przekonania, że cesarz jest w stanie najgłośniejszych winowajców ukarać.

Dział ekonomiczny.

Stan zasiewów w Austrii. Z Wiednia 20 bm. telegrafują nam: Urzędowo wykaz stanu zasiewów w połowie października stwierdza, że zasiewy ucięły się z powodu długotrwałej suchy w krajach strefy północnej i środkowej, natomiast w krajach alpejskich i wschodnich sucha nie dała się tak bardzo we znaki, przerywały ją bowiem aczkolwiek niewielkie deszcze. Zbiór kukurudzy z wyjątkiem kilku okolic krajów alpejskich i Galicji już ukończony. Ogólny rezultat zadowalający. Zbiór kartofli w ogólności średni, burak cukrowy ucięły się z powodu suchy. Jednakże jakość a szczególnie zawartość cukru jest znakomita. Winobranie spełniło najlepsze nadzieje.

Stan zasiewów na Węgrzech z daty 15 bm. wedle urzędowych danych: Z powodu suchy nie można było przorywać zasiewów, które miejscami poschodły rzadko i licho, a miejscami wcale nie poschodły. Kiełkowanie oziminy powinno teraz po deszczach pójść lepiej. Rzepak w wielu miejscach popuścił robaki tak, że musiano go siać na nowo. Kukurudza dała plon dobry, huraki cukrowe średni i jakościowo zadowalający.

Wiadomości giełdowe.

Lwów, dnia 20 Października 1900.

Akcyje za sztukę: Kolei gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 420.— do 425.—. Kolei Lwowsko-Czern. Jaskiej po 200 zł. w. a. 527.— 534.— Banku hipoteczn. po 200 zł. w. a. 617.— do 627.— Akcyje garbarni rzeszowskiej po 200 zł. — d. 150 zł.

Listy zastawne na 100 zł.: Banku hipot. gal. 4% koronowe 89-70 do 90-40. 5% z 10% prem. 109-80 do 110.—. 4 1/2% los w 50 latach 98-30 do 99.—. Banku krajowego 4 1/2% los. w 51 latach 98-50 do 99-20. Banku krajowego 4% los. w 51 latach 98-50 do 99-20. Towarz. kredyt. gal. ziem 4% (l. emisya) 91.— do 91-70. 4% los. w 41 latach 92-70 do 93-40. 4% los. w 56 latach 89-70 do 90-40.

Obblig. za 100 zł. Galic. funduszu propinaceyjnego 4% 95.— do 95-70. Bukowińskiego funduszu propinaceyjnego 5% 100-50 —. Kom. banku kraj. 5% w. a. II. em. 100.— do 101-20. Pożyczka krajowa 6% w. a. 102.— do —. 4 1/2% 99.— do 99-70. 4% obligacje kolejowe Banku krajowego 91-50 do 92-20 za 100 nom.

Losy. Losy miasta Krakowa 69-50 do 72-50 Losy miasta Stanisławowa 145.— do —. Monety. Dukaty cesarski 11-35 do 11-50. Na-leondor od 19-20 do 19-50. Półimperyal — do —. Rabel rosyjski srebrny 2-54.— do 2-58. Rabel rosyjski papierowy 2-54.25 do 2-57.25 100 marek niemieckich 118.— do 118-60.

Wiedeń d. 20 października. (Telegram Gazety Narodowej). Zamknięcie giełdy od godz. 2 minut 30 po południu. Akcyje austr. zakł. kredyt. 646.—, wag. zakł. kredyt. 646.—, Anglobanku 267.—, Unionbanku 527.— Banku dla krajów koronnych. 405.—, Bankversen 458.—, Bodencreditu 853.—, Gal. Banku hipot. 610.—, kolei państw. 642.—, kolei południowej 107.—, tramwaju A. 272.—, B. 267.—, kolei Elbethal 459.—, kolei północnej 60-50, kolei czerniowieckiej —, alpinu 416-50, Rima Muranya 505.—, praskiego towarz. żel. 1653, fabryki broni 280.—, tureckie tytoniowe 292.—, oblig. węg. indemniz. 90-30, renta majowa 96-60, austr. renta koronowa 97-35, wag. renta koronowa 90-05, 56 let. listy tow. kredyt. ziemsk. 90-20, 4-procent. listy banku krajow. 92.—, 4 1/2. procent. listy banku krajow. 98-75, 4-procent listy banku hipotecznego 90.—, 4 1/2-procent. listy banku hipotecznego 98-50, 5-procent. listy banku hipot. 109-50. 4-procent. galic. obligac. propinac. 95-45, 4-procent. galic. pożyczka kraj. z 1893 r. 90-75, 4-procent. pożyczka m. Lwowa 88-50, losy tureckie 103-50, marki 117-75, ruble 255.—.

Berlin d. 20 paźdz. Zamknięcie giełdy. Banknoty austriackie 84-75 (podług obliczenia procentowego). Spirytus 48-90. Austriackie kredyty —.—, Disc. Commandit —.—.

Parýż d. 20 paźdz. Giełda wieczorna. Trzy-procentowa renta 100-00. Mąka 25-25.

Z rynków towarowych.

Lwów d. 20 października (Przedruk z urzędowej Gazety Lwowskiej): Pszenica gotowa 14-90 do 15-30, pszenica gotowa nowa — do —, żyto gotowe 12-80 do 13-10, żyto gotowe na terminy 12-30 do 12-60, owies obrobiony gotowy 11-50 do 12-40, owies na terminy 10-80 do 11-80, je-

rmień pastewny 11-10 do 11-60, jęczmień brow 13-20 do 14-40, groch do gotowania 14-60 do 18-20, wyka — do —, nasienie liniane — do —, nasienie konopne —, bób — do —, bobik — do —, hreczka — do —, konieczyna czerwona galicyjska 182.— do 148.—, biała — do —, tymotka 37.— do 45.—, szwedzka — do —, kukurudza stara 14.— do 15.—, nowa — do —, chmiel stary — do —, nowy za 65 kilo — do —, rzepak 26-60 do 27-20, groch pastewny 12-20 do 13-50.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 17-25 do 17-75 na terminy 16-75 do 17.—, warranty — do —.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kieparzu.

Kraków d. 19 października.

Handel pszenicą obraca się obecnie w granicach bardzo ciasnych, gdyż wobec utrudnionego obrotu na makę i młyny zachowały się wy-czekujące i nie robią większych zapasów. Z tego powodu pomimo że dowozy są dotychczas wcale niewielkie, obcą się wyzbyć pszenicy trzeba było cenę kilkocrotnie obniżyć.

Ceny żyta mimo słabego obrotu trzymają się. Pokup na jęczmień jest słaby, lecz za celne gatunki sprzedający stawiają wysokie żądania. — Pokup na owies po cenach dotychczasowych wcale jest ożywiony.

Pszenica: pszenicę białą od 8-45 do 8-80 k. nową — do — kor. pszenicę czerwoną 8-35 do 8-65 kor. pszenicę żółtą 8-35 do 8-65 kor. żyto 7-20 do 7-50 k. żyto nowe — do — k. jęczmień browarny 6-75 do 7-50 kor. na kaszę 6-15 do 6-30 kor. owies 6-40 do 6-75 kor. rzepak — do — kor. koniec czarny — do — kor. koniec biały — do — kor. kukurudza — do — kor. — wszystko za 50 kilogramów.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu.

Wiedeń dnia 20 października.

Kurs w koronach i po 50 kgr.

Notowano pszenicę na wiosnę 8-17 do 8-18, na maj-czerwiec 0.— do 0.—, na jesień 7-60 do 7-70, żyto na wiosnę 7-80 do 7-82, na maj-czerwiec 0.— do 0.—, na jesień 7-58 do 7-59, kukurudza na lipiec-sierpień 0.— do 0.—, na sierpień-wrzesień 0.— do 0.—, na wrzesień-paźdź. 6-68 do 6-69, na maj-czerw. 5-37 do 5-38, owies na kwiecień-maj 5-90 do 5-91, na jesień 5-71 do 5-73, rzepak na wrzesień — do —, na wrzesień-październik — do —, na styczeń-luty 1901 — do —, olej rzepakowy na wrzesień-grudzień — do —.

Uspokojenie słabe. Stan powietrza: pochmurno.

Budapeszt dnia 20 października.

Kursa w koronach i po 50 kgr.

Notowano pszenicę na kwiecień 7-90 do 7-91, czerwiec 0.— do 0.—, na październik 7-44 do 7-45, żyto na kwiecień 7-36 do 7-37 na październik 7-05 do 7-06, owies na kwiec. 5-60 do 5-62, na październik 5-46 do 5-48, kukurudza na sierp. 0.— do 0.—, na październ. 0.— do 0.—, na maj 1901 5-08 do 5-09, rzepak na wrzesień — do —.

Oferty na pszenicę dostateczne. Chęć kupna słaba. Tendencja spokojna. Stan powietrza: Pogoda, chłodno.

Nadesłane.

Za tę rubrykę redakcyja nie odpowiada.

Cukiernia

K. KRUSZYŃSKIEGO

we Lwowie, ulica Jagiellońska l. 5.

połącza codziennie świeże ciasta cukry i lody.

Kleinsohn's Goldmark
najlepszy szampan

SAPOMENTHOL

(Masło Sapomentholowa)

naocieranie bólu usmierzające wyrobu EUGENIUSZA MATULI aptekarska w RADOMYSLU koło TARNOWA.

Dostać można w każdej większej aptece po cenie: słoik próby 1 Kor. 40 hal. słoik duży 5 Kor.

Celem ochrony przed naśladowaniami, proszę żądać wyraźnie: „Sapomentholu wyrobu Eugeniusza Matuli”.

Drożyna węglu zmusza obecnie każde oszczędne gospodarstwo domowe do zastąpienia zastarzałych i złych urządzeń opałowych nowymi i modernymi piecami i kierowania się w wyborze tylko najlepszymi w tym względzie wyrobów. Niezależnie powiększone z tego powodu koszty pokryte zostaną w ciągu jednej zimy przez oszczędność na węglach. W pierwszym rzędzie zwrócić należy uwagę na nowoczesne piece do ogrzewania, firmy Rudolf Geburth, c. k. nadwornego maszynisty w Wiedniu VII Kaiserstrasse 71, stosowane tak na trwałe, jak chwilowe ogrzewanie, każdy także tańszymi gatunkami węgla. Przed sprawieniem takiego pieca należy sprawdzić katalog tej firmy.

KAPTOLINA

niezawodny środek przeciw wypadaniu i na porost włosów. Kaptolina usuwa łupież i swędzenie skóry. Kaptolina udrażnia włosy i higienicznie skórę utrzymuje. — Cena 2 korony.

JAN IHNATOWICZ

Sklepy własne: we Lwowie Sykstuska 25, Halicka róg Boimów; w Krakowie Sukiennice 20; w Przemyślu Franciszkańska 24; w Czerniowcach Ruska.

DROBNE OGŁOSZENIA

Kompletne wyprawy kuchenne z możliwie najniższym opuszczeniem cen przy znaczniejszych zamówieniach — poleca Piotr Chrzostowski, handel żelazny we Lwowie, plac Kapitulny 1 (naprzeciw katedry). Filia: Tarnopol plac Sobieskiego.

Herbata

hiastko-rosyjska, zbiór majowy, świeże Soucheong I. str. 3-75, II. str. 3-—. Okruchy najlepsze str. 1-75. Okruchy drobne str. 1-30 za funt. Dwór Łapszyn Brzeżany.

PRAKTYKANTA do zawodu mechanika ogólnego przyjmę, Bochuk, Długosza 8, Lwów.

BIURO NAUCZYCIELSKIE M. A. Allement, Kopernika 22, poleca nauczycielki polski i francuski, towarzyszyki i bony.

Wianki, bukiety i inne wspaniałe ozdoby salonów w olbrzymim wyborze tanio, J. STACHIEWICZ, Lwów, Teatralna 8. Wysyłki odwrotnie.

70 ct. kilo KAWY nierównowagi do-owej, do nabycia Leonarda Soleckiego, ul. Włókna 4. — 5-kilowe woreczki francuskie wysyła do wszystkich miejscowości.

Chętni damskie, przedkładać sobie od najtańszych do najpiękniejszych u F. KORNICKIEGO i Sp. we Lwowie pasaż Hausmanna. 261

Jedynie **tylko!**

w handlu Leonarda Soleckiego we Lwowie, ulica Batorego 2 i Zielona 4.

do nabycia wybornej kawy pół kilo za 70 ct., również kawy najszlachetniejszych gatunków o znakomitym smaku i aromacie: 1/2 kilo Ceylon wybieranej str. 1-10 ct. "Ceylon grubziarnistej" "1-08 "Ceylon średniej "1-04 "Ceylon drobnej "1-08 "Kawy perłowej "1-08 "Kawy złotej "1-08 "Wybornej Mokka Arabek. "1-08

Zwracam przytem uwagę, że sama Mocca Arabska używa się tylko na czarną kawę, dla Ceylonu nadaje się głównie na białą, dla Ceylonu zaś smaku i aromatu mieszają się Ceylon, Jawę i Mokka w równych częściach i po umiarnie przedzieleniu problemie przyszedłem do przekonania, że kawy powyższych trzech gatunków razem zmieszane i razem palone bardzo zyskują dla aromatu i znacznie więcej się napalają dla tego też sposób ten szczególnie każdemu polecam kto chce mieć wysmienitą kawę. 4842

PARASOLE

męskie, damskie i dziecięce

od 1 zł. 50 ct. do 10 zł.

Entoucas od deszczu, kolorowe, ozdobne i szkockie od 3-50; system nie wywołujący prawdziwego Paragonu towaru świeży — ceny fabryczne. 6875

Górecki i Szydłowski

Lwów plac Maryacki 8.

Najlepsze czernidło na świecie!

Kto chce mieć swoje obrazy pięknie i trwale, niech kupi tylko

Fernolend'a

czernidło do obuwia

a dla obuwia jasnego tylko

Fernolend'a

crem barwy

skórzaney.

Wszystko do nabycia

C. k. uprz.

Fabryka założ. 1832

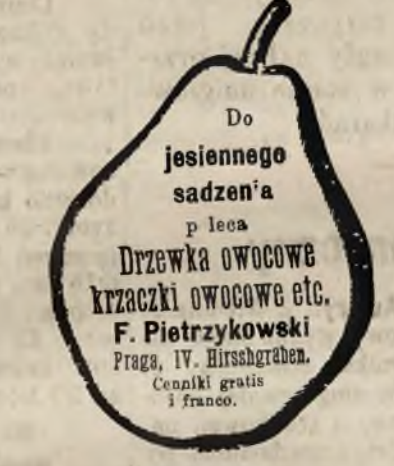
skład fabryczny:

Wiedeń, I., Schulerstrasse 21.

"Mody paryskie"

najtańsze i najpiękniejsze wspaniałe ilustrowane pismo dla kobiet, zawierające wielkie tablice krejów, wykonane przez znakomitych krawców paryskich, oraz dodatki powiesiowe i nutowe, kosztują kwartalnie tylko 90 ct. (1 kor. 80 hal.) rocznie 3 zł. 60 ct. Obecnie drukują "Mody paryskie" przystępnie bardzo ułożoną Naukę kroju sukien i bielizny. Prenumeratę nadsyłać należy do Administracji "Mod paryskich" Lwów, ulica Akademicka nr. 10. 6890

Numeru okazowe na żądanie wysyła się gratis

Werner & Pfeiderer

Wiedeń, XVI., Odoakergasse 35.

Berlin. — Cannstatt. — Paryż.

Moskwa. — Saganaw U.S.A. — Londyn.

"Universal" maszyna do

mieszania ciasta

Patentowane

we wszystkich krajach

88 najwyszyszych

olnanych

Uniwersalne parowe

piece piekarskie.

Kompletne urządzenia do

wyrobów chleba, bi-

szkoptów, kiełbas,

konserwów,

chemicznych i

apteczarskich

produktów.

Zarząd ogrodów

Zdzisława hr. Tarnowskiego

w Dzikowie poczta Tarnobrzeg

rozpoczął sprzedaż

szlachetnych

DRZEWK OWOCEWYCH.

Cenniki darmo i oplatnie.

PENSYONAT

wzorowy dla chłopów

PRYWATNE KURSA

gimnazjalne i realne

zbiorowa nauka dla prywatystów wszy-

stkich klas gimnazjalnych i realnych.

Pierwsza klasa gimn. i realn.

zbiorowa prywatna nauka od godziny

8 do 1 rano.

Uczniowie przepadli przy

egzaminie wstępnym do 1. kl. mogą

po roku składać egz. do II kl.

Rozpoczęcie nauki dnia 5. września

KOREPETYCYE

dla uczniów public. gimn. i realnych.

Do egzam. wstęp.

do I. kl. szkół śred. kurs przysto-

DO EGZ. DOJRZAŁOŚCI

gimn. i realn. krótsze i dłuższe kursa.

A. STRZELECKI,

b. naucz. Gimn. i Szk. realn. Zielona

15 I. p. (stacja tram. elektr.) 3 do 6

popoł. Listy winny zawierać markę na

odpowiedź.

Biuro pani Zaleskiej

ulica Apennins 4, w Paryżu

streczy i dostarcza Guwernantki

z patentami naukowymi, Bon do

usługi Francuzek i Angielek.

Prosi o frankowanie listów.

Drożyzna Węgla

każde każdemu, kto chce być oszczędnym, a wybierać ma

PIEC

wybierać tylko to, co na mocy doświadczenia uznane zostało

za rzecz jak najlepszą, bo zawsze rzecz cho łączy cokolwiek

droższa w cenie opłaci się w porównaniu z tańszą ale lichszą.

To też niech nikt, kto chce sobie sprawić piec do opalania

mieszkania, nie zapomni zasięgnąć informacji w obszernym

katologu

RUDOLFA GEBURTHA

o. i k. maszynisty nadwornego

Wiedeń VII, Kaiserstrasse Nr. 71.

PIECE UTRZYMUJĄCE CIĄGŁY OGIEŃ

a opalane zwyczajnym węglem kamiennym, bardzo zbytkowne

albo i skromne piece z regulatorem paliwa, piece konar-

owe i kaloryfery, piętnoście piece piekarskie dla piekarzy.

aparaty do palenia kawy figowej, ogniska rodzinne, re-

stauracyjne i biurowe.

We Lwowie Zastępczo i wzory u Jana Schumanna.

KSIĘGARNIA

Dr. Wł. Miłkowskiego

w Krakowie

poleca 6881

dzieła naukowe pedagoga Reusnera p. 12

Najlepsza metoda

najtańszej do bardzo przedkrego a grun-

townego nauczania się języków obcych

bez nauczyciela, z objaśnieniem wymowy

i z Kłosem na końcu każdego dzieła:

"Polsko-Niemiecki,"

kurs wstępny (Element-

tarz) po 15, 30, 52 ct.

kurs I-szy 90 ct., kurs II. str. 230; ko u-

plet (oba kursy) str. 3-—.

"Polsko-Francuski,"

kurs I-szy str. 1-80 ct.

kurs II-gi str. 4-80 ct.

Gramatyka Polsko-Francuska str. 1-80 ct.

"Wypisy Francuskie"

(Chrestomathie Francuska) str. 1-20.

"Samouczek" "Polsko-Ruski"

I. kurs str. 1-80.

II. kurs str. 2-75.

"Polsko-Angielski,"

kurs I. str. 1-12 kurs

II. str. 1-3, — kom-

plet str. 2-62.

Do nabycia także we wszystkich in-

nych księgarniach.

Zł. i 80 pól kilo znakomitych

Okruchów Herbat

poleca Fryderyk Schubert. Sp.

Lwów, Rynek 1. 45.

Handel założony w roku 1789.

Krople do zębów

(dawni i Litos zwane) uśmierza natchm-

niast ból zębów. Flakon 80 h. i 1 k. 20 h.

We Lwowie w aptece P. Mikolasa, w

Striju w aptece J. Dragońskiego.

KTO

chce mi e trwały i bardzo

pożyteczny zarobek, znaj-

dzie lakowy w jednym z

najszlachetniejszych domów

banowych przed sprzedaż na

raty prawie bez ochro-

nych oryginalnych losów austr.-węg.

monarchii. — Zgłoszenia pod: "Wer

7801" an Haasensteln & Vogler,

Wien, I.

AVIS!

Już za kilka dni wyjdą

urzędowe prospekta

najlepszej

Loteryi

na świecie.

Ponieważ dotąd żadna

inna loterya tak wielkich

szans wygranych nie da-

wała i nie potowała tak

wielkiej liczby wygranej,

jest do przewidzenia, że

losy, które posiadają naj-

większą gwarancję, zosta-

ną wcześniej przed ciągni-

eniem rozkupione. — Jest

zatem polecenia godne pro-

spekty na czas zamówie-

nia, które na żądanie gratis i

franco dostarczane będą.

Na mocy tego prospektu

będą wpływające zgłoszenia

jak najszybciej wykony-

wane. — Zamówienia z do-

kładnym i czytelnym adre-

sem nadsyłać pod: "AMT-

LICHER PROSPEKT" an

Haasensteln & Vogler in

Wien. 6892

Biuro pani Zaleskiej

ulica Apennins 4, w Paryżu

streczy i dostarcza Guwernantki

z patentami naukowymi, Bon do

usługi Francuzek i Angielek.

Prosi o frankowanie listów.

Dr. Chotzen'a Sanatorium dla chorób skórnych
Wrocław, Südpark, Landsbergstr.
Prospekta na żądanie.

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Papier medyczny, tańszy od innego, skuteczny dla wy leczenia katarów, re-
mantyzmów, trytacyj plasterkowych i ran. Wyborny plaster przeciw nagliotkom etc.
We Lwowie w aptekach pp. Mikolasa, Wewiorskiego, Ruska i Eubara.

Zarząd szkółek leśno-ogrodowych

Zassów pod Czarna

6893 poleca do kultur jesiennych:

sadzonki leśne, drzewka parkowe, krzewy ozdo-

bne i rośliny pnące po cenach najniższych.

Katalogi oplatnie.

A. DENIZOT, Właściciel Szkółek,

POZNAŃ 3

6870 poleca

wszelkie drzewa i krzewa owocowe i ozdobne koni-

fery, drzewa alejowe, flance szparagowe i truskaw-

kowe, wysadki na żywopłoty itd.

Cennik ilustrowany na żądanie darmo i oplatnie.

MEIDINGEROWSKIE PIECE HEIMA

przez wynalazcę prof. dra MEIDINGERA wyłącznie upoważniona fabryka

H. HEIM, c. i k. nadworny dostawca

w Wiedniu — Döbling, w Wiedniu, I., Kohlmarkt 7,

w Budapeszcie, Thonethof — w Pradze, Hyberbergasse 7.

Patenty we wszystkich państwach. Pierwszemi nagrodami odzna-

czona na wszystkich wystawach.

Najznakomitsze piece do utrzymywania ciągłego ognia,

do utrzymywania ognia o takiej temperaturze jakiej potrzeba i do

wentylowania.

Dla mieszkań, szkół, biur itd. całkiem skromne i gustowne. Do-

łżna długość palenia przy opalaniu koksem, do 24 godzin trwa

paliwo przy opalaniu węglami kamiennymi.

Opalanie kilku pokoi tylko jednym piecem.

MEIDINGEROWSKIE PIECE HEIMA

Ostrzegamy przed naśladowaniami

powołując się na nasz znak ochronny laur w środku drzwi od pieca.

HEIMA PIECE „HESTIA“

Napelnianie bez hałasu, bez kurzu, usuwanie popiołu i żużli.

HEIMA kominy do ogni trwałych dymozercze

Kominy zostają bez dymu. Nierozgrzewany czas trwania palenia.

Stosownie na każde paliwo. 3854